Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVIII., št. 266 — Ljubljana, petek 22. novembra 1935 — Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike — Inserati do 100 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflijeva ulica štev. 5 Telefon 3122 3123 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon' št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Tajna pogajanja med Parizom in Berlinom

Nenaden, tri ure trajajoč sestanek med Hitlerjem in francoskim poslanikom v Berlinu, ki je bil po pisanju francoskih listov izredne važnosti za nadaljnji razvoj odnošajev med Francijo in Nemčijo — Presenečenje v Londonu

Berlin, 22. novembra. z. Včeraj popoldne je prispel francoski poslanik Francois Poncet v predsedništvo vlade, kjer ga je takoj sprejel državni kancelar Hitler. Njun sestanek je trajal skoraj polne tri ure. Najprvo sta Hitler in Poncet sama razpravljala, nato pa je bil k razgovorom pritegnjen tudi zunanji minister Neurath. V nemški političnih krogih pripisujejo temu sestanku izredno važnost glede na nadaljeni razvoj odnošajev med Nemčijo in Francijo.

Pariz, 22. novembra. z. Včerajšnji sestanek med francoskim poslanikom v Berlinu Poncetom in nemškim državnim kancelarjem Hitlerjem je izzval v vseh tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih veliko pozornost. V krogih zunanjega ministrstva so sicer zelo rezervirani in odklanjajo vsako podrobnejšo informacijo, priznavajo pa, da je bil to morda najvažnejši sestanek in razgovor, kar jih je doslej imel kak francoski poslanik v Berlinu.

Pariz, 22. novembra. AA. Vest o sestanku francoskega poslanika v Berlinu s Hitlerjem in Neurathom je izzvala že snoči veliko pozornost v francoski politični javnosti. Objavljenja je bila hkratu z uradnim komunikejem. Merodavni krogi pa ugotavljajo, da se je ta razgovor nanašal na splošna politična vprašanja in je imel le značaj skupne proučitve francosko-nemških odnošajev in mednarodne situacije, ki jo trenutno obvlada italijansko-abesinski spor in da ni imel ničesar skupnega s kako posebno francosko ali nemško akcijo za zbližanje med obema državama Pomena tega sestanka ne gre podcenjevati, a tudi ne pretiravati. Na vsak način pomeni sestanek dejansko samo popuščanje še nedavne napetosti med Francijo in Nemčijo. Konkretnih rezultatov od tega sestanka ni pričakovati, lahko pa bi postal osnova za nove razgovore na širši osnovi.

London, 22. novembra. AA. Londonski krogi so prejeli vest o sestanku francoskega poslanika Ponceta s Hitlerjem in nemškim zunanjim ministrom Neurathom s precejšnjo rezervo. Sodijo, da sedanji čas za nova pogajanja ni ugoden. Če bi se bili razgovori pričeli malo kasneje, bi se gotovo praktično razvili vse bolj povoljno. Pred razgovori z Berlinom bi se moralo pokazati, da so gospodarske sankcije proti vsakemu napadalcu sigurno sredstvo. Nemčija bi v tem primeru vse bolj respektirala ženevsko organizacijo. Morda bi spoznala tudi potrebo, da se sama vrne v Društvo narodov.

Ali dobi Jugoslavija svojega kardinala?

Izmed 20 novo imenovanih kardinalov je 14 Italijanov - Med njimi ni niti enega Slovana

Rim, 22. maja. r. V tajnem konzistoriju je papež imenoval 20 novih kardinalov. Izmed teh novo imenovanih kardinalov jih je 14 Italijanov, dva sta Francoza, en Španec, en Argentinčan in en Sirec. S tem je sedanji papež obnovil staro tradicijo rimske cerkve, po kateri imajo v kardinalskem zboru vedno večino Italijani, kakor je tudi nepisani zakon, da se za papeža vedno izvoli le Italijan in da vodijo vse cerkvene kongregacije Italijani. S temi imenovanji je zopet obnovljena italijanska večina v vrhovni cerkveni upravi rimsko-katoliške cerkve. Kardinali so najvišji dostojanstveniki katoliške cerkve. Njihova najvažnejša pravica je volitev papeža. Od leta 1586 dalje šteje kardinalski zbor 70 članov, in sicer 6 škofov, 50 duhovnikov in 14 diakonov.

Zagreb, 22. novembra. r. »Obzor« se bavi z imenovanjem novih kardinalov in piše med drugim: V nekaterih krogih se govori, da bo morda pri tej priliki imenovan za kardinala tudi hrvatski metropolit zagrebški nadškof dr. Ante Bauer. To se pričakuje v zvezi z dejstvom, da je med sveto stolico in Jugoslavijo podpisan konkordat, ki ga je treba samo še ratificirati kar se bo po splošnem pričakovanju zgodilo v najkrajšem času. Jugoslavija še nima kardinala, čeravno živi v Jugoslaviji nad šest milijonov katoličanov. Vsekakor pa so zaenkrat namere Vatikana v pogledu jugoslovenskega kardinala docela neznane.

Italijanski škofje na strani Mussolinija

Itailjanski listi hvalijo zadržanje katoliške duhovščine ki se je postavila docela v službo fašistične Italije

Rim, 22. novembra. r. Vsi Italijanski listi zelo pohvalno pišejo o zadržanju katoliške duhovščine in podčrtavajo, da vneto podpira Mussolinija in njegovo politiko. »Tribuna« se bavi zlasti z akcijo katoliške duhovščine v zvezi z abesinsko vojno in piše med drugim:

»Prvič sodeluje katoliški episkopat odkrito in uspešno pri veliki politični akciji, ki jo vodi fašistična Italija. To pa ne morda s kakimi posameznimi, sporadičnimi ali dvomljivimi izjavami, marveč enodušno in po svobodni volji. Danes se naposled lahko reče, da so v Italiji italijanski škofje, italijanski nadškofje in sploh italijanska duhovščina, ki čuti italijansko in ki se je docela postavila v službo italijanske stvari z vso avtoriteto svojega visokega položaja.«

Palermo, 22. novembra. z. Msgr. Filippi, nadškof montrealski, je pozval duhovščino svoje škofije, naj pretopi vse srebro in zlato vseh cerkvenih zakladov ne glede na umetniško ali zgodovinsko vrednost posameznih predmetov ter stavi vse to na razpolago vladi kot prispevek škofije za kritje stroškov abesinske vojne. Prav tako imajo odslej vse cerkve njegove škofije odati v isti namen ves srebrni denar, ki bi ga verniki darovali cerkvi.

V pričakovanju abesinske ofenzive

Italijani z vso naglico utrjujejo svoje postojanke ker pričakujejo generalno ofenzivo abesinskih čet

Asmara, 22. novembra. z. Po odredbi začasnega vrhovnega poveljnika generala Santinija so začeli na vseh frontah, zlasti pa v okolici Makale naglo utrjevati italijanske postojanke in nameščati težke topove, ker računajo s tem, da bo že v par dneh prešla abesinska vojska, ki je bila doslej več ali manj nevidna, v napad. Italijanska letala so ugotovila, da so Abesinci zbrali močne oddelke na raznih odsekih fronte. Glavni sunek Abesincev pričakujejo pri Makali, kjer imajo Abesinci po italijanskih ugotovitvah zbranih okrog 50.000 dobro opremljenih vojakov.

London, 22. novembra. AA. Kakor poroča agencija Reuter, je bil abesinski cesar na vzhodni fronti. Poset abesinskega cesarja se smatra kot znak, da je abesinska vojska končno pripravljena na odločno borbo proti nasprotniku. Koncentracija abesinske vojske je tako na severni kakor na južni fronti dovršena. Vse kaže, da tudi Italijani računajo z možnostjo abesinskega protinapada, ker so na svoje položaje južno Makale postavili težke topove. Po neki vesti iz Makale z dne 17. t. m., ki se je po vsej priliki zakasnila zaradi cenzure, je ras Sejum, ki se je sicer stalno izogibal borbi, končno sprejel bitko v Tembijskih gorah. Ras Sejum je bil prisiljen umakniti se. Poskušal je izvršiti z večjim oddelkom napad na 15. bataljon askarjev, ki se je utaboril pod prelazom Abarom. Ras Sejum je nato razvrstil svoje čete na ugodnih položajih in sprejel Italijane z ognjem iz gorskih topov in strojnic. Po borbi, ki je trajala nekaj ur so se Abesinci umaknili. Njihove položaje so zavzeli oddelki italijanske vojske. Njihove izgube so bile precejšnje. Abesinske izgube niso znane, ker so Abesinci odnesli s seboj svoje ranjence in mrtve vojake. Borba se je vršila na majhni planoti v višini 2.000 ob vznožju znane prirodne trdnjave Ambe Salame, ki je še vedno v rokah Abesincev. Štirje bataljoni askarjev in eskadron njihove konjenice so zasledovali rasa Sejuma in ga skušali obkoliti preden bi dosegel svoja skrivališča v gorah. Vendar jim ta poskus ni uspel.

Harar, 22. novembra. AA. Nad Hararjem sta se včeraj pojavili dve italijanski letali. Če bi bili prispeli dve ali tri ure prej bi bržkone naleteli na letalo, s katerim se je abesinski cesar vračal v Addis Abebo. V takem primeru bi se na vsak način italijansko-abesinska vojna nenadoma zelo spremenila. V Addis Abebi izjavljajo glede na to, da bo vsak nov polet abesinskega cesarja izvršen v največji tajnosti

Bolgarija zahteva odškodnino

Sofija, 22. novembra. r. Bolgarska vlada je poslala tajništvu DN spomenico, v kateri poudarja veliko gospodarsko škodo, ki jo ima Bolgarija zaradi sodelovanje pri sankcijah proti Italiji, glede na to dejstvo prosi bolgarska vlada za koncesijo v obliki povišanih uvoznih kontingentov od strani velikih sankcijskih držav.

Novi nemiri v Egiptu

Kairo, 22. novembra. AA. Kakor se je izvedlo, je skupina sodnikov, ki so nameščeni pri egiptskem vrhovnem sodišču, poslala vladi protest proti govoru angleškega zunanjega ministra sira Samuela Hoarea. V mestu je zavladalo včeraj ponovno veliko vznemirjenje, vendar do večjih incidentov ni prišlo. Demonstranti so ustavili le nekaj tramvajev in razbili nekaj svetilk na ulicah. Policija je aretirala okrog 10 ljudi. Eden izmed demonstratov je bil pri nekem spopadu teže ranjen. Več drugih je dobilo lažje poškodbe.

Letalca Smitha našli?

Šangaj, 22. novembra. AA. Neka ladja je v pretekli noči opazila na otoku Sajeru vzdolž zapadne indijske obale signale z lučjo. Zaradi plitvine in slabega vremena pa kapetan ni poslal na obalo rešilnega čolna. Nekateri mislijo, da je signale dajal letalec Kingsfort Smith, ki se je kakor kaže, zaradi defekta v motorju spustil nekje v Siamu ali ob obali zapadne Indije.

Angleško letalstvo

London, 22. novembra. o. »Daily Telegraph« poroča, da namerava ministrstvo za zrakoplovstvo poleg že znanega programa zgraditi še 250 letal ter povečati število pilotov za nadaljnih 2.500 do 3.000 mož. Na ta način bo imela Anglija v prvi liniji 2.200 najmodernejše opremljenih letal, dočim drže podatke o letalski rezervi v najstrožji tajnosti

Povišanje obrestne mere v Franciji

Pariz, 22. novembra b. Francoska narodna banka je zvišala diskontno mero za en odstotek, namreč od 4 na 5 odstotkov.

Sestanek sankcijskega odbora

Ženeva, 22. novembra. b. Odbor strokovnjakov za nadzorstvo nad izvedbo sankcij proti Italiji se bo sestal najbrže v četrtek 28. novembra. Sklicavanje odbora osemnajstih bo odvisno od sklepov odbora strokovnjakov.

Kondilis bo odstopil

Takoj po povratku kralja bo podal ostavko vlade in predlagal tudi razpust parlamenta

Atene, 22. novembra. z. General Kondilis je snoči sprejel novinarje ter jim izjavil, da bo takoj po povratku kralja podal ostavko svoje vlade. Ob enem bo predlagal razpust parlamenta, ki je po njegovem mnenju izvršil svojo nalogo. V političnih, zlasti republikanskih krogih je bila ta izjava sprejeta z velikim zadovoljstvom, ker sodijo, da bo s tem dana kralju prilika in možnost, da po lastnem preudarku imenuje novo vlado in razpiše volitve, ki naj pokažejo pravo razpoloženje med grškim narodom.

Rim, 22. novembra. AA. Agencija Stefani poroča: Nj. Vel. kralj Jurij II. je včeraj popoldne ob 15.30 obiskal Mussolinija v Beneški palači. Razgovor je trajal zelo dolgo. Ob 17. se je Nj. Veličanstvo vrnil v svoj hotel. Poldrugo uro pozneje ga je obiskal

Rim, 22. novembra. AA. Grški kralj Jurij II. je snoči odpotoval v Brindisi. Na železniški postaji ga je pozdravil italijanski prestolonaslednik ad Hitler

Laval pred padcem?

Socialisti so sklenili ob prvem sestanku zbornice izzvati padec vlade — Tudi radikali proti Lavalu

Pariz, 22. novembra. r. Notranje-politični položaj se je znova poostril. Včeraj so še verjeli v možnost kompromisne rešitve spora med vlado in finančno komisijo zbornice. Danes je taka kompromisna rešitev postala zelo dvomljiva, ker menijo radikali, da komisija nikakor ne more opustiti soglasno sprejetih sklepov. Drugi moment, ki poostruje položaj, je stališče socialistične zbornične frakcije, ki je imela danes dopoldne konferenco. Člani frakcije so ostro kritizirali »kampanjo panike« vlade in vladnih listov, ki naj bi po njihovem mnenju vplivala na stališče parlamenta. Kar se tiče izgredov v Limogesu in delovanja fašističnih udruženj, so bili zastopniki stranke pooblaščeni, zahtevati takoj debato s ciljem, da osvobode državo vlade, čije šef sodeluje s fašističnim udruženj. To stališče socialistične frakcije dokazuje, da je stranka odločena izsiliti padec vlade takoj pri zopetnem sestanku zbornice, ki ga pričakujejo že v par dneh.

Danes bo izvedena preosnova angleške vlade

London, 22. novembra. z. Splošno pričakujejo, da bo še danes izvršena zaradi izida volitev potrebna preosnova angleške vlade. Vojno ministrstvo bo prevzel dosedanji minister za delo Ormsby, dosedanji vojni minister lord Halifax pa bo postal čuvar državnega pečata (minister pravde). Dosedanji minister pravde lord Londonderry se namerava umakniti iz političnega življenja. Ministrstvo za delo bi imel prevzeti Wintertory. Glede nadaljne usode obeh Macdonaldov še ni nič odločnega. Po vsej priliki bosta zaenkrat še ostala v vladi.

Reorganizacija DN

Ponoven sestanek odbora za proučevanje tega vprašanja — Razširjenje sveta DN

Ženeva, 2. novembra. A. V ponedeljek se sestane v Ženevi odbor šestnajstorice, ki proučuje vprašanja o reorganizaciji Društva narodov. Odbor bo razpravljal o odgovorih posameznih vlad na vprašanje, ki jim ga je stavilo tajništvo DN glede na predlog, da se Društvo narodov reformira. Vprašanje o reformi Društva narodov se je po reformah iz leta 1926 ponovno pokrenilo na zasedanju skupščine leta 1933, ko je bila sprejeta resolucija, da se celo vprašanje znova prouči. Tedaj je Kitajska kot predstavnica Azije zahtevala stalno mesto v svetu. Svet DN je 26. septembra t. l. imenoval poseben odbor šestnajstorice, da mu predloži poročilo o tej kitajski zahtevi, kakor sploh o vprašanju, kako naj bo svet v bodoče sestavljen. Verjetno je, da bodo kitajski zahtevi do neke mere ugodili.

Protižidovski izgredi na Madžarskem

Budimpešta, 22. novembra. d. V Budimpešti so se danes zopet ponovili protižidovski izgredi. Več sto dijakov je v strnjenih vrstah odkorakalo pred univerzo kjer pa jih je policija razgnala. Dijaki so nato odšli v okraje, kjer stanujejo židje, ter priredili demonstracije. Pred visoko glasbeno šolo je prišlo do ponovnih spopadov med demonstranti in policijo. Več demonstrantov je bilo ranjenih s sabljami, več sto pa aretiranih. Snoči je prišlo do sličnih demonstracij v Segedinu, kjer so dijaki razbili izložbena okna dveh levičarskih listov, ki sta židovska last, odnosno pod židovskim vplivom. Dijaki so ustavili tudi avtomobil, s katerim so prevažali budimpeštanski večerni list »Az Est« pomesu ter uničili vso pošiljatev. Notranji minister je napovedal najstrožje ukrepe proti demonstrantom.

Kupuj domače blago!

Živahen promet med Nemčijo in Italijo

Berlin, 22. novembra b. Tranzitni promet iz Nemčije v Italijo je vedno večji. Vsak dan gre v Italijo 5000 ton blaga, napram 2000 tonam v normalnih časih. Predvsem prevažajo premog, kemične produkte in avtomobile.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

(Devize z vštetO premijo 28.5%)

Amsterdam 2967.43 — 2982.03; Berlin 1765.08 — 1769.95; Bruselj 743.11 - 748.17; Curih 1424.22 — 1431.29; London 216.48 — 218.53; New York 4365.35 — 401.66; Pariz 289.53 — 290.97; Praga 181.76 — 182.86; Trst 354.67 — 357.75. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.70 — 8.80.

Inozemske borze

Curih, 22. novembra. Beograd 7, Pariz 20.33, London 15.2350, New York 309, Bruselj 52.2250, Madrid 42.10, Amsterdam 208.35, Berlin 123.80, Dunaj 57.20, Praga 12.77, Bukarešta 2.50.

Javnost vprašuje, novinar odgovarja

Kramljanje o letošnjem novinarskem koncertu v proslavo narodnega praznika 1. decembra

Ljubljana, 22. novembra

Navadno se radovedni novinarji, da se obračajo na zastopnike javnosti za podatke ter skrivnosti, zdaj pa gre za primer kako javnost vprašuje novinarja. Javnost vprašuje, novinar odgovarja. Zadeva je namreč zelo zamotana, ker novinar ne more vpraševati samega sebe, čeprav je glavni junak dogodka.

Javnost: Zakaj me vznemirjate? Ljubljano ste zbudili iz najslajšega spa. Spravili ste me iz ravnotežja — oh, moji živci! Zopet apel name? Apel na javnost! Ali tudi vi kaj zahtevate in pričakujete od mene?

Novinarji: Spoštovana naša javnost! Vedno pokažeš, da si zavedna, da znaš ceniti nesebičnost in delo za javni blagor, da imaš razumevanje za plemenite težnje, da podpiraš vse potrebne akcije, da —

Javnost: — da posežeš v žep, četudi je v njem kača!

Novinarji: Blagorodna! Vedno smo znali ceniti javno mnenje ter ga upoštevamo tudi zdaj, samo blagovoli, da tudi mi pridemo do besede!

Javnost: Kdo pa več govori in blebeta kakor novinarji?! Prilastili ste si javno mnenje in vas svet naj ponižno ponavlja za vami vse, kar spravite na nedolžen papir, kakor papige! Rada bi samo vedela, zakaj se obračate na me, ko vam vendar ne morem ustreči z drugim kakor s popravki. In sploh kaj pomeni vse to: Ali imate svoj pevski zbor ali harmonikarski odsek? Kako naj novinarji nastopijo na koncertu?

Novinarji: Veleceniena javnost še vedno lahko govori odkrito ter jo blagrujemo za to nepopisno srečo: mi, žal, kar se javnega mnenja tiče — molk je golk... Kar se pa tiče naše prireditve, smo prepričani, da boš, visoko spoštovana javnost, delila z nami mnenje. Pevskega odseka, žal, nimamo, ker moramo peti po notah, ki jih imajo drugi v rokah, harmonike pa raztegujemo amo po časopisnih rubrikah, toda naš koncert bo kljub temu —

Javnost: Kljub temu, kljub temu! Povejte vendar že, kaj kuhate, saj človek ne ve več, pri čem je, vedno se tako neodločno izražate! Vedno čitamo le: baje, menda, govori se, ne upamo si trditi, upamo vsaj, o tej stvari ne zavzemamo nobenega stališča... in kar je še takšnih kriletic.

Novinarji: Oprostite nam, da si nas prekinila! Tako je pač, ker drugi mislijo namestu nas! Toda srečni smo, da bodo v tem primeru tudi drugi lahko priznali namestu nas, kako imenitna je naša prireditev.

Javnost: Dobro, dobro! Samo nekoliko mani časopisnih superlativov! Radovedna pa sem, kako se boste izkazali na prireditvi, ko vendar trdite, da nimate nakdar besede. To bo menda koncert splošne tišine?

Novinarji: Oprosti, da govoriš namestu nas! Samo, če nam dovoliš pripomniti, da —

Javnost: Nobenih pripomb!

Novinarji: — da je program letošnjega novinarskega koncerta izredno bogat, pester in posrečeno izbran.

Javnost: Ali je to vse? Kdo pa prav za prav nastopa?

Novinarji: Da, če nam dovoliš pripombo glede programa! Menda ne dvomiš, da je v resnici izbran in saj poznaš naše koncerte — 1 decembra —

Javnost: Mislite koncerte, ki jih je priredil — kdo že, ne morem se spomniti — koncerte, ki so vedno 1 decembra? O takšnih koncertih pač vi ne morete niti sanjati!

Novinarji: Saj bo 1. decembra že naš 15. koncert, če se ne motimo. Nekoliko samozvesti nam pa vseeno pustite!

Javnost: Če se ne motite! Torej novinarji prirejate vsako leto 1 decembra tisto veliko družabno prireditev? Tega bi vam pa vseeno ne pripisala! Iz tega pač lahko spreviđite, kako ste nerodni, ker niste mogli v 15 letih dopovedati ljudem, da ste prireditelji vi! Jaz sem pa mislila, da nameravate nastopiti s kakšnim svojim tamburaškim odsekom! In koga boste letos postavili na oder?

Novinarji: Vedno smo našli razumevanje za naše prireditve med umetniki in dobrimi ter popularnimi pevskimi zbori. Tudi letos bodo sodelovali pravi umetniki ki kaj pomenijo na koncertnem odru. Poslušala boš lahko pevski zbor, ki ga je poslušal ves svet —

Javnost: Novinarska raca! Pretiravanje! Ne bodite smešni!

Novinarji: Upamo, da, velespoštovana javnost, slediš duhu časa, ter veš, da je bil nedavno radijski koncert mladine vsega sveta. Nastopil je tudi mladinski zbor, ki nam bo zapel na našem koncertu.

Javnost: In to je vse?

Novinarji: Nastopil pa bo še en mladinski zbor, ki bo raztegnil harmonike.

Javnost: Sami mladinski zbori! Ali prirejate mladinski koncert? Še zibke postavite na oder!

Novinarji: Vemo, da si zelo kritična, zato pa ne bo nastopila sama mladina, temveč tudi naš najboljši pevski zbor, ki si je priboril mnogo lovorik tudi v inozemstvu, in orkester —

Javnost: To je že nekaj, vendar bi morali nastopiti tudi solisti.

Novinarji: Seveda boš slišala tudi soliste, n. pr. primadono naše opere, baritonista —

Javnost: Vse lepo! Toda ali ne bo ta koncert vseeno preobširen? Zavlekel se bo do zjutraj!

Novinarji: Do zjutraj se lahko zavleče le neoficielni koncert na družabni prireditvi.

Javnost: Le ne preveč samozavestno! Odkod pa naj vzamem denar?

Novinarji: Znižali smo vstopnino, ali, če bolje razumeš — reducirali. Zato pa obisk ne bo v znamenju redukcij.

Javnost: Zadnja beseda je moja!

Novinarji: Prosim, prosim! Mi smo tiak čedalje bolj molčeči

V korist obrtništva in konzumentov

Ljubljana, 22. novembra

Čeprav se naši obrtniki zadnja leta poslužujejo moderne propagande, vendar javnost še n pokazala dovolj razumevanje za njhove težnje. Toda propaganda za večjo porabo izdelkov naših obrtnikov namestu industrijskega, zlasti tujega blaga, ni potrebna samo zaradi obrtnikov, temveč tudi zaradi konzumentov. Treba je torej vzbuditi zanimanje za obrtniške akcije ter stremljenja pri najširših slojih. Organizacija letošnjega obrtniškega tedna mora zanimati vsakogar, ki se količkaj zanima za naše gospodarsko, odnosno socijalno življenje. Obrtniške prireditve med obrtnim tednom, zlasti v Ljubljani, pa bodo tudi zanimive, da bodo lahko zadovoljni tudi oni, ki iščejo pri vsaki prireditvi le zabave. Seveda ni namen propagandnih obrtniških prireditev, da bi nudile meščanom zabavo, kljub temu pa ne bodo povsem prozaične, n. pr. modna revija, ki bo prava atrakcija za Ljubljano.

Obrtniškega sejma letos v Ljubljani ne bo. Nadomestovala ga pa bo nedvomno najbolje modna revija, ki jo pripravljajo že nekaj tednov. Sodelovalo bo 40 modnih salonov, in sicer 15 krojaških, odnosno konfekcijskih, in 25 damskih. V vseh salonih se marljivo pripravljajo na modno revijo, s pravo vestnostjo in spretnostjo, ki odlikujeta naše obrtnike. Revija bo prirejena v Trgovskem domu, da se bo že na zunaj manifestirala vzajemnost obrtništva s trgovstvom. Dvorana v Trgovskem domu je pa tudi moderna ter vsekakor primerna za takšno prireditev. Da pa bo revija res na velemestni višini, sodelujejo tudi umetnostni delavci. Načrt za arhitektonsko ureditev je napravil arh Mesar. Režija je v rokah režiserja Delaka, ki ima že skušnje z modnimi revijami. Kakor na vseh dosedanjih naših modnih revijah, bo tudi ob tej priliki prevzel vlogo conférencierja popularni Jelačin. Modna revija bo prikazana v 8 predstavah med 1. in 8. decembrom.

Propagandi bodo služila še posebej radijska predavanja, ki bodo vsak dan opoldne. Prvi dan bo predaval podpredsednik Zbornice za TOI J. Rebek o pomenu obrtniškega tedna. 2. decembra bo predavanje M. Krapeža o socijalnem in nacijonalnem pomenu obrti. Tretje predavanje (predavatelj J. Kopač) se glasi: Naš obrtnik v preteklosti. Četrti dan bo predaval tajnik ZTOI dr. J. Pretnar o zelo aktualnem ter važnem vprašanju, ali nam je treba toliko uvažati. Stavbnik I. Bricelj bo v predavanju 5. XII. dokazoval, da najceneje ni najboljše. Naslednji dan bo spregovoril predsednik Okrožnega odbora Fr. Iglič o obrtniških izdelkih in našem konzumentu. Sedmi predavatelj je A. Pavlin, ki bo govoril o obrtniku oblačilne stroke. Zadnje predavanje bo tudi aktualno, kakor vsa; predaval bo J. Brilli o vprašanju strokovne vzgoje in zaposlitve absolventov strokovnih šol. Tudi v šolski radijski uri bo eno predavanje, in sicer predava 3. dec. dr. Pretnar o tem, kaj bi morala vedeti naša mladina o obrti, odnosno obrtništvu. Razen tega bo prirejeno najbrž tudi nekoliko obrtniških zborovanj. Zborovanja bodo tudi na deželi. Kot zelo posrečeno propagandno sredstvo je brošura, nekakšen obrtniški adresar, ki izide te dni v 60.000 izvodih. Delili jo bodo brezplačno. V nji so obdelane vse obrtne stroke pri nas številčno, koliko je posameznih podjetij, in označen je njihov položaj. Prihodnje leto nameravajo prireditelji obrtniškega tedna izdati celoten obrtniški adresar naše banovine. Dobro tudi služi propagandi in hkrati koristi obrtnikom velika obrtniška loterija, ki jo prirejajo naši obrtniki skupno z Zvezo hrvaških obrtnikov. Eno serijo srečk so prevzeli prireditelji našega obrtniškega tedna. Vrednost vseh dobitkov znaša 700.000 Din. Glavnih dobitkov je 10, in sicer moderno pohištvo v skupni vrednosti 120.000 Din. Žrebanje bo že od 1.—3. decembra.

Ignac Klopčič na zadnji poti

Radeče, 21. novembra.

V četrtek popoldne smo položili k večnemu počitku Ignaca Klopčiča. Pred pokojnikovo hišo se je zbrala množica pogrebcev od blizu in daleč. Iz Graza je prišel njegov brat g. Ehrlich, dočim se njegov drugi brat, ki je župnik v Istri ni udeležil pogreba. Z Zidanega mosta je prišla železničarska godba, ki je odigrala nekaj v srce segajočih žalostink. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo v Radečah takega pogreba. Pokojni je bil pokopan brez asistence duhovščine. Tukajšnji krojač in trafikant g. Tone Podjesnik je odmolil pred hišo, kakor tudi pred grobnico, kamor so položili krsto s pokojnikom, nekaj očenašev. Množica pogrebcev je ihte molila, klanjajoč se manom blagega pokojnika.

Kakor znano, je bil pokojnik dober pevec. Na koru tukajšnje župne cerkve je pel nad 20 let. Udejstvoval se je v svoji mladosti tudi pri našem Sokolu in vseh ostalih naprednih organizacijah. Služboval je celih 35 let na sodišču v Radečah ter bil pred časom vpokojen kot sodni nadoficijal. Priljubljen je bil zlasti med preprostim ljudstvom, kateremu je v tožbah stal vedno na strani s svojimi nasveti, ter kazal razumevanje za njegove težnje. Svojega kremenitega značaja ni nikoli zatajil. Bil je odločen pristaš naprednih ideje. Mladino je podžigal k sokolskemu delu, kjer ni kazal zlasti v mladosti nobene utrujenosti. Radečani ga bomo ohranili v lepem spominu. Večna luč naj mu sveti!

Pogreba brez cerkvenega zvonenja in asistence duhovščine ni bilo v Radečah še nikoli. Pač pa se je vršil l. 1921 tak pogreb v krškem srezu, ko so domačini pokopali nekega mladeniča. Duhovščina mu je odrekla cerkveni pogreb, ker ni opravil velikonočne spovedi.

Iz Celja

—c Prihodnje gostovanje ljubljanske drame ne bo 26. t. m., marveč v torek 3. decembra.

—c Na celjski gimnaziji bodo odprli umetniško slikarsko šolo. Pouk bi bil ob nedeljah od 9. do 12. dopoldne. Interesenti se vabijo na razgovor, ki bo v nedeljo 24. t. m. ob 10. v gimnazijski risalnici.

—c Umrla je v sredo v celjski bolnici 28-letna Neža Breznikova, žena zidarja z Ostrožnega.

—c Letni živinski in kramarski sejem, imenovan Andrejev sejem, bo v Celju v soboto 30. t. m.

—c Znani slikar brez rok Aleksander Klein razstavlja svoja dela v dvorani Celjske mestne hranilnice vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 20. Obisk razstave je prav zadovoljiv. Obiskovalci se izražajo zelo pohvalno o delih tega svojevrstnega umetnika, ki slika z nogo.

Zadnje dejanje ljubavne tragedije

V silni ljubosumnosti razparala zaročencu trebuh in utopila svojo 4letno hčerko

Maribor, 22. novembra

Sredi vročega poletja se je odigrala na Sladkem vrhu pretresljiva tragedija, ki je skoraj ni enake v mariborski kriminalni zgodovini. Tam sta se vroče ljubila dva mlada človeka, katerih srečo je na mah uničila strupena ljubosumnost. Žrtev tragedije pa je postala 4-letna nedolžna deklica, ki je našla smrt v mrzlih valovih Mure. Danes se je pred mariborskim sodiščem odigrajo zadnje dejanje, ki sklepa verigo lepe ljubezni, pretirane ljubosumnosti in krvave maščevalnosti.

Iz preiskovalnega zapora so privedli pred sodnike velikega kazenskega senata 23-letno delavko Zofko Lilekovo. Mladi ženi se je poznalo strašno trpljenje zadnjih mesecev, ko ji je vest v zaporu razkrajala dušo. Sicer pa je obtoženka brhko in prikupno dekle, ki bi ji človek ne prisodil tako strašnih dejanj.

Obtoženka je hči kmečkih staršev. Že pred leti je dobila službo v papirnici na Sladkem vrhu, kjer se je pred tremi leti seznanila s tamkajšnjim uslužbencem Jožetom Cvajdkom. Dasi Cvajdik ni bil prvi njen ljubimec, sta se Zofka in Jože vroče ljubila. Njuna ljubezen je bila pretirana, razvila se je v bolno čustvovanje. Izgledalo je, da se je Lilekova vsa posvetila svojemu zaročencu, ker je svojo 4-letno nezakonsko hčerko Erno popolnoma zanemarila. Dala je deklico svojim staršem na Velki v varstvo in je celo leto ni nikdenkrat obiskala. Med tem je Cvajdik pripravljal vse potrebno za poroko, ki jo je preprečil nenaden izbruh pretirane ljubezni. Medsebojno čustvovanje je zavzemalo vedno ostrejše oblike. Oba zaročenca sta prežala drug na drugega in se povsod zalezovala. Toda Cvajdik se je takega ljubavnega sožitja kmalu naveličal. Pričel se je obtoženki izmikati, kar je je še bolj podžigalo zaročenkino ljubosumnost. Cvajdik se je pričel zanimati za delavko Notburgo Pakovo, ki je bila uslužbenka v isti papirnici. Lilekova je ginevala od ljubosumja, ki je 16. avgusta prikipelo do vrhunca. Tega dne je Cvajdik spremljal Notburgo, ko je šla iz tovarne. Obtoženka je sklenila da se jima maščuje. Pričakovala je oba v neki koruzi ob potu. Ko sta se Cvajdik in Pakova približala, je Lilekova planila na svojo tovarišico in jo s steklenico pobila na tla. Notburga je komaj ušla razjarjeni obtoženki, ki je zasledovala svojega zaročenca. Ta je istega večera odšel k Pakovi, da vidi kake so posledice udarcev. To je zapazila tudi Lilekavo, ki je pri vratih počakala na zaročenca. Sprva je hotela z lepimi pogledi in besedami pridobiti Cvajdika zopet zase, kar pa se ji ni posrečilo. Zato je navalila nanj in mu med ruvanjem vzela iz žepa nož, s katerim je doma razparala Cvajdku trebuh, da so mu izstopila čreva. Takoj so ga prepeljali v Maribor, kjer ga je nevarna operacija rešila gotove smrti. Toda tragedija še ni dosegla viška. Vsa obupana je odšla Lilekova k staršem na Velko in vzela svojo hčerko Erno. Odšla je v Maribor, kjer je brez cilja blodila kot ranjena zver. Hodila je okoli bolnice, kjer je ležal njen ranjeni zaročenec in držala v roki še krvav nož. Zvečer 18. avgusta se je poslovila od Maribora in se odpeljala v Št. Ilj, od koder se je peš napotila v Selnico ob Muri. Kaj se je to noč zgodilo, menda ne bo nikdar pojasnjeno. Obtoženka pravi, da je v obupu objela skočila s 4-letno Erno v Muro. Sama se je rešila, hčerkica pa je utonila. Nekaj dni nato je Mura pri Črenševcih v Prekmurju naplavila trupelce.

Iz Maribora

Krstna predstava izvirne Knaflič—Kozinove operete »Majda« bo v nedeljo 24. t. m. zvečer. Tekstovno jo je za oder priredil Ferdo Delak, znani ljubljanski režiser, ki je prevzel režijo tega dela. Ostro ritmično in temperamentno glasbo je »Majdi« napisal prof. Marijan Kozina, besedilo pesmi je oskrbel Mirko Jelačin. Scenski načrt in sceno samo je izdelal akademski slikar Lj Ravnikar. »Majda« je pravzaprav operetna groteska ter bo režirana in inscenirana na revijski način. Krstna predstava se pričakuje z velikim zanimanjem.

Za 95 dinarjev mu je odpeljal kravo. V mariborski bolnici leži 40-letni mali posestnik Franc Solatnik iz Trnič pri Sv. Marjeti. Pripeljali so ga s polomljeno hrbtenico in zlomljeno levo roko. Solatnik, ki je šel k svojemu sosedu veleposestniku po kravo, katero mu je odpeljal za 95 dinarjev, je v hlevu naletel na hlapca. Ta je z vilami navalil na Solatnika in ga pobil na tla. Zadevo bo razčistilo sodišče.

— Smrtna žrtev besnega bika. Ko je včeraj popoldne gnal 30-letni posestnik Anton Medved iz Starošincev bika k mesarju v Maribor, se je žival v Braunšvajgu splašila. Pobesneli bik je napadel posestnika in ga docela razmesaril. Mariborski reševalci, ki so bili takoj poklicani umirajočemu Medvedu na pomoč, so moža prepeljali v lukajšnjo bolnico, kjer pa je Medved eno uro po prevozu izdihnil. Imel je zlomljen tilnik.

— Usodepolen karambol. Na Ruški cesti je včeraj ob 16.35 popoldne trčil z vso silo v obcestni kamen šofer Alojz Vudler z osebnim avtomobilom, v katerem se je vozil tudi 23-letni mizarski pomočnik Alojz Zorec. Posledice trčenja so bile zlasti za Zorca usodepolne. Zadel je z glavo v zaščitno steklo, ki mu je snelo celo kožo z glave. Krvaveč in z zevajočimi ranami je Zorec obležal na cesti. Manjše poškodbe je zadobil tudi mesar Vudler, ki je šofiral. Oba sta bila prepeljana v bolnico.

Zvočni kino Ideal
PREMIERNI KINO
DANES film lepote, ljubezni in boja
NJEN ZADNJI ADUT
Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
V nedeljo ob pol 11. matineja.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

22. novembra, petek: Zaprto.

23. novembra, sobota: Bratomor na Metavi. Red A.

24. novembra, nedelja: ob 15. uri Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri Kako zabogatiš. Izven. Znižane cene.

25. novembra, ponedeljek: Otroci. Red B

26. novembra, torek: Zaprto.

OPERA

Začetek ob 20. uri

22. novembra, petek: ob 15 uri. Manon Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 5 do 15 Din. Izven.

23. novembra, sobota: Pri belem konjičku. Izven. Globoko znižane cene od 24 Din navzdol.

24. novembra, nedelja: ob 15 uri. Mamzelle Nitouche. Izven. Znižane cene. — ob 20. uri Madame Butterfly. Izven. Znižane cene.

25. novembra, pondeljek: Zaprto.

26. novembra, torek: Aida. Red A

Rosegerjeva novela »Vesela božja pot« tvori podlago istoimenski veseloigri, ki zasluži v resnici naslov ljudska igra. Nihče ne bi verjel s kako majhnini sredstvi je dosežen popolnen učinek. Razen veselega značaja je v komadu nebroj mest, ki so pisana prav pesniško in izredno toplo, da lahko ganejo človeka. Delo, katerega vprizarja predvsem znamenita Exlova gledališka družina, je odlično prevedeno in bo vprizorjeno prihodnji teden.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 22. novembra: katoličani Cecilija, Jezdimir.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Karneval v Španiji

Kino Ideal: Njen zadnji adut

Kino Sloga: Prigode iz »Wiener [illegible]«

Kino Union: Peter

Kino Šiška: »Baer — Carnera«

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartus, Moste Zaloška c.

SOKOL

Sokol I. Ljubljana—Tabor obvešča svoje članstvo, da je preminula njegova dolgoletna članica sestra Ivanka Urbaš. Pogreb drage pokojnice se bode vršil v soboto, dne 23. novembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Slomškova ulica 13. Bratje in sestre, sprejmite drago pokojnico in našo dolgoletno članico na njeni zadnji poti v čim večjem številu. Udeležba v civilu z znakom. Zdravo! Uprava.

— Sokolsko društvo Ljubljana - Šiška. Drevi ob 20. uri predava dr. Lavo Čermelj: Ob jugoslovenski morski obali. Skioptične slike. Po predavanju boksaški film: Baer-Carnera. Vstopnina Din 3.

Radioprogram

Sobota, 23. novembra.

12.00: Pester venček veselih napevov (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Pester venček veselih napevov (plošče). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Na delopust! (radijski orkester). — 18.40: Pereča zunanje politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar), — 19.00: Napoved časa vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Pesniki Laza Kostić, (Antoš Crnjanski iz Bgda. — 20.00: Rezervirano za prenos iz Splita. (Akademija o priliki blagoslovitve novega svetilnika v spomin Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ujedinitelja). — 21.00: Dalmatinski zvoki. Sodelujejo: Poje gospa Margrita Rajhenić, pri klavirju g. Reha Rajhenić in radijski orkester. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Orglice in harmonika. (gg. Stanko Avgust, Petan.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Danilo,« mu je dejala, »Habakuk umira, pomagaj mu!«

»Habakuk? Kje?« se je začudil zdravnik.

»Bila sem pravkar pri njem v njegovem domovanju. Hiti!«

»Kje si bila? Kje leži?«

»V votlini ob Jasnici.«

»Kakšni votlini?«

»Pokažem ti.«

Zdravnik ni vedel, kaj naj stori. Mislil je, da si je Sida v svoji zmedenosti tudi to izmislila. Ko je pa videla, da se obotavlja, mu je pokazala starčeve zapiske.

»Tu, glej, to mi je izročil.«

Zdravnik je v naglici pogledal papirje in obtičal pri stavku ‚Jaz Jakob Silan — Habakuk' . . .«

»Jakob Silan?« je vzkliknil, in le malo je manjkalo, da mu zapiski niso padli iz rok.

»Habakuk je brat mojega starega očeta,« je vzkliknila Sida. »Povem ti vse, a sedaj hiti!«

Dasi še ni mogel zbrati svojih misli in razumeti te skrivnostne in tako nepričakovane novice, se je vendar vdal in molče sledil Sidi. Hitela je tako spretno po skoraj neprehodnih strminah, da jo je [illegible] dospela do vhoda v samotarjevo votlino, je solnce že zahajalo za gozdnate vrhove na zahodu. V votlini je bilo čisto temno. Zdravnik je potegnil iz žepa električno svetilko, jo prižgal in posvetil. Ležišče je bilo prazno.

»Kje je?« je vprašal.

»Zavlekel se je v grob.«

»Kakšen grob?«

»Tu zadaj mora biti nekje.«

Sida je stopila k neke vrste omari, zbiti iz nepostruženih kosov desk,, ki je bila postrani odmaknjena od stene. Za njo je zijala temna, ozka in nizka odprtina.

»Tu,« je vzkliknila, »tu notri . . .«

Zdravnik je posvetil v odprtino. Odznotraj je opazil malo večji prostor.

»Habakuk! Stric!« je zaklicala Sida, a starec ni odgovoril.

»Saj tu notri ni mogoče . . .« je zamrmral zdravnik.

»Poizkusi po kolenih.«

Dr. Frangež se je vdal, dasi nerad. Pokleknil je in se trudoma s svetilko pred seboj splazil v luknjo. Svetilka je razsvetila majhno, komaj tri metre dolgo, dva metra široko in poldrug meter visoko votlino. Na tleh je zijala druga ozka, a dolga odprtina. Ko je dospel do nje in posvetil, ga je prevzela tiha groza, kakor še nikoli prej v vsem življenju. V tej tesni, a precej globoki jami, ki si jo je bil sam izkopal že Bog ve kdaj, je ležal Habakuk zleknjen vznak in z na prsih sklenjenima rokama. Oči je imel odprte, a v njih ni bilo več bleska življenja. En sam pogled, in vedel je, da je vsaka pomoč že prepozna. Starec je bil mrtev . . . .

»Stric!« je zaklicala Sida, ki se je bila priplazila za zdravnikom v votlino. Ko se je pa ozrla v grob in opazila mrliča, je presunljivo kriknila in se krčevito stisnila k Danilu.

»Mrtev . . .« je zaječala.

»Mrtev.«

»Zatisni mu vsaj oči. Te oči . . .«

Med tem, ko se je zdravnik z naporom in s težavo skonil preko roba do mrliča, je Sida pokleknila na tla, sklenila roke in molila:

»Oče naš, kateri si v nebesih . . .«

»Kaj naj storimo?« je vzkliknil zdravnik. »Tako ga ne moremo in ne smemo pustiti.«

»Prosil je, naj ga ne vznemirjamo. Tu hoče počivati. To je bila njegova zadnja volja.«

»Napravil bom prijavo.«

»Ne,« je prosila Sida.

»Moram, to je moja zdravniška dolžnost.«

»A pokopan mora biti tu, v grobu, ki si ga je sam izkopal.«

»Ne bo mogoče.«

»Mora biti.«

»Dobro. Poizkusim. Morda dobim dovoljenje. Potem bi se moral njegov grob vsaj blagosloviti. A kako? Kako naj pride duhovnik sem?«

»To mi ni mar. Počivati mora tu.«

»A sedaj pojdiva.«

»Ne, tu ostanem,« je vzkliknila Sida.

»Tu, ponoči?«

»Saj vendar ne more ostati sam.«

»A še manj moreš ti ostati pri njem. To ni za žensko; še za moškega ne bi bilo.«

Sida se je še dolgo upirala in nazadnje jo je moral skoraj s silo izvleči iz votline. Pa še zunaj je silila nazaj. Razburjenje ji je docela zameglilo razum. Prijel jo je za roko in vlekel za seboj po stezi in po pečinah ter iskal s svetilko v večerni temi varnih stopinj.

»Ko sta prispela do doma, jo je izročil v varstvo Matildi in Heleni, sam pa je stopil k Silanu ter mu sporočil, kako je Sida našla Habakukovo skrivališče, in njegovo smrt. Silan je prebledel.

»Veste kdo je bil?« je vprašal zdravnika.

»Vem.«

»Kdo?«

»Vaš stric Jakob Silan.«

Silan se je zdrznil.

»Veste to zagotovo?«

»To potrjujejo njegove listine.«

»Kakšne?«

JUTRI PREMIERA

DIVJI TOVOR

EDINSTVENI FILM SEZONE

DNEVNE VESTI

— **Prošnja železniški direkciji.** Iz D. M. v Polju nam pišejo: Železniška uprava je ob koncu oktobra ukinila lokalni vlak, ki je odhajal ob 14. uri 45 min. iz D. M. v Polju. Z istim dnem je tudi popolnoma prenehalo obratovati avtobusno podjetje na progi Ljubljana — Polje — Zg. Kašelj in obratno. Ker imamo na progi Zalog — Ljubljana v času od 13. ure do 13.30 kar dva vlaka t. j. potniški in lokalni, ki je zelo slabo frekventiran, potem pa do 18. ure nobenega tako, da nikakor ne odgovarja krajevnim potrebam. Kdor ima opravka v Ljubljani, mora peš ali pa že ob 13. in 30. min. Z ukinitvijo navedenega vlaka je prizadeto precejšnje število občinstva, ki zaman sprašuje, kdaj bo zopet uveden ukinjeni lokalni vlak. Prosimo železniško upravo, da storjeno napako čimpreje popravi in blagovoli zopet uvesti lokalni vlak, na progi Zalog — Polje — Ljubljana, ki bo prihajal ob cca 15. uri v Ljubljano, za katerega je zaprosila tudi uprava občine ter je bilo nabranih cca 100 podpisov, zopetna uvedba bo v korist železnice same in pa prizadetemu občinstvu.

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor Telefon 2730

PREMIERA Danes ob 16., 19,15 in 21.15 uri vesele, melodijozne operete dunajskega humorja, petja, smeha in zabave

Prigodbe iz "Wienerwalda"

(Geschichten aus dem Wienerwald)

Zabavali vas bodo vaši ljubljenci: **Magda Schneider, Wolf Albach Retty, Leo Slezak, Georg Aleksander.**

Najboljši operetni šlager sezone!

Kot dopolnilo najnovejši Foxov zvočni tednik.

Pri današnji zadnji predstavi ob 21.15 uri se bodo razdelila darila nagradnega tečaja razpisana pri filmu »Animatorc«.

— **Zanimanje inozemstva za zimsko sezono v Dalmaciji.** Tudi za zimsko sezono v Dalmaciji se inozemstvo vedno bolj zanima. Največ vprašanj prihaja iz Nemčije in Anglije. Posebno se inozemci zanimajo za zimsko sezono v Dubrovniku.

— **Po uveljavljenju sankcij proti Italiji.** Na sankcije je odgovorila Italija s protisankcijami ter prepovedala iz držav, ki so proglasile gospodarske sankcije, vsak uvoz blaga, razen najnujnejšega. Med tako blago spada tudi naš les, ki smo ga izvozili v Italijo mnogo. Zato ni čuda, da so se naši lesni trgovci bali težkih posledic italijanskih protisankcij. Da pa posledice ne bodo tako težke, so se države sporazumele glede medsebojne podpore, tako da bodo druge države kupovale od nas približno toliko lesa, kolikor ga je šlo v Italijo. Vse kaže, da se ta obljuba že izpolnjuje. Od danes do ponedeljka prispe v šibeniško pristanišče 8 velikih parnikov, ki bodo natovorili les za razne države. En parnik ga bo natovoril za Alžir, drugi za Španijo, dva velika 9000 kubikov za Južno Ameriko, en parnik pa fin les za London in Manchester.

— **Izvoz našega tobaka v Nemčijo.** V goruško pristanišče je priplul včeraj zjutraj prvi nemški trgovski parnik z novo Hitlerjevo zastavo. Ta parnik »Itauri« iz Bremena, ki bo natovoril našega tobaka za izvoz v Nemčijo.

— **Zahteve rudarjev.** Savez rudarskih delavcev Jugolavije je imel v redu v Paračinu svoj tretji letni kongres, ki mu je prisostvovalo okrog 50 delegatov z glavnih rudarskih revirjev Srbije. Na kongresu je bila sprejeta resolucija, v kateri je rečeno, da je zajela gospodarska kriza tudi našo rudarsko zlasti pa premogovno industrijo in da je zato zavladala velika brezposelnost. Rudarji zahtevajo, da se jim zagotovi zaslužek pri onih podjetjih, ki neredno plačujejo svoje delavce. Sedanje uprave Delavskih zbornic niso po mnenju rudarjev pravi izraz razpoloženja delavstva v Jugoslaviji, temveč so bile izvoljene proti volji ogromne večine delavcev. V resoluciji se zahteva tudi popolna pariteta v upravah Bratovskih skladnic. Kongres končno protestira, da zavzema mesto tajnika centralnega tajništva Delavskih zbornic, dr. Živko Topalović.

— **Blagovni promet med Jugoslavijo in Švico v oktobru.** Glasom statistike ki jo izdaja glavna direkcija carin v Brnu je znašal uvoz Švice iz Jugoslavije v oktobru 807.008 švicarskih frankov, lani v oktobru pa 1,252.565. Na drugi strani pa je Švica uvozila v Jugoslavijo za 690.133 švicarskih frankov, lani v oktobru 535.138. Med 72. državami stoji Jugoslavija po uvozu in izvozu na 22. mestu.

Nogavice in rokavice, vseh vrst damske, moške in otroške, ima trpežne in veliko izbiro tvrdka Miloš Karničnik, Stari trg 8.

— **Visok sneg na Dinarskih planinah.** V severni Dalmaciji je temperatura naglo padla. Na Velebitu je letos že tretjič zapadel sneg, iz Knina pa poročajo, da je zapadel visok sneg tudi na Dinari. Morje je zelo nemirno. Zaradi neugodnega vremena je morala prekinit delo filmska družba, ki izdeluje film »Dete prirode«.

— **V Dravi je utonil.** V sredo zvečer se je pripetila na Dravi pri Osijeku težka nesreča. Prevrnil se je čoln, v katerem so se vozila Petar Batajec in Franjo Lorenz. V čolnu sta prevažala drva ter sta jih naložila preveč. Batajca so rešili, Lorenz je pa utonil, ker ni znal plavati.

— **Velik požar.** V Dragomeru, prijazni vasici nad Brezovico pri Ljubljani, je nastal v sredo ponoči nevaren požar. Rdeči petelin se je kmalu po 22. pokazal na gospodarskem poslopju posestnika Jakoba Gregorke p. d. pri Dolinarju. Poslopje je bilo mahoma povsem v plamenih in se sploh ni dalo nič rešiti. Gasilci, ki so prihiteli z Loga in Brezovice, so ubranili pred ognjem pač sosedna poslopja. Gregorkovo pa je pogorelo do tal. Ogenj je uničil Gregorki tudi vse poliske pridelke, orodje in drugo, tako da znaša škoda okrog 50.000 Din. Oškodovanec je sicer zavarovan vendar škoda presega zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno. Najbrž pa je spet v senu prenočeval kak tujec in zažgal po neprevidnosti. Orožniki so uvedli preiskavo.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno, hladno vreme s padavinami. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Rogaški Slatini. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 14, v Sarajevu 12, v Skoplju 11, v Rogaški Slatini 7, v Ljubljani 6, v Mariboru in Zagrebu 6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,8, temperatura je znašala 4.8.

Iz Ljubljane

—lj **Podpredsednik mestnega poglavarstva g. prof. Evgen Jarc** je z dnem 19. novembra stalno prevzel iz pristojnosti predsednika mestne občine gradbene zadeve in posle, ki spadajo v kulturni oddelek, razen šolstva. V gradbenih zadevah sprejema stranke vsako sredo in petek na gradbenem uradu, v kulturnih zadevah pa vsak torek in četrtek v kulturnem oddelku v Gosposki ulici št. 15./I. vsakokrat od 11. — 13. ure.

Tudi zelo razvajenemu okusu nam je mogoče ugoditi z ogromno zalogo moškega, gamskega in otročjega perila, po neverjetno nizkih cenah M. Pirnat, Sv. Petra c. 22. in Poljanska c. 1 (Peglezen).

—lj **Brigadni general Miloje Popadić, novi poveljnik topništva dravske divizije.** Poveljstvo topništva dravske divizije je prevzel te dni topniški brigadni general g. Miloje Popadić, ki je bil doslej poveljnik topničarske podčastniške šole v Čupriji. Izkušenemu vojaku in iskrenemu človeku, ki si je povsod, kjer je bil, znal pridobiti veliko dobrih prijateljev, Slovenija ni neznana. Že leta 1932. je služboval v Mariboru, kjer je bil poveljnik topniškega polka. V Mariboru se je zlasti udejstvoval kot svetovalec pri raznih sportnih organizacijah. Rodom je general iz Šumadije. Ljubljančani novega komandanta topništva dravske divizije prisrčno pozdravljamo in mu kličemo iskreno dobrodošlico!

—lj **60 letnica šole na Grabnu v Ljubljani.** K proslavi 60 letnice vabim starše šolobiskujočih otrok, gospode bivše učence, zlasti pa vse naše vrle Trnovčane in Krakovčane, ki tvorijo stalen kader dotoka mladine šole na Grabnu. Upravitelj: Josip Ambrožič.

—lj **Odborniki in odbornice šentjakobske trnovske Ciril Metodove podružnice v Ljubljani** so zbrali v proslavo 50-letnice podružničnega podpredsednika g. ravnatelja Frana Struklja Din 300.— za eno pokroviteljino.

— **Pripravljalni odsek za podružnico** Filatelističnega kluba Ljubljana v Šiški ima svoj redni sestanek danes ob 20. v gostilni »Pri raci«. Vabljeni vsi!

—lj **Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani** vljudno prosi p. n. starše, ki so dovolili svojim otrokom lani, da sodelujejo pri dramskih mladinskih predstavah, da jih pošljejo v soboto dne 23. t. m. popoldne ob 5. uri v dramsko gledališče k skušnji za letošnjo mladinsko predstavo.

—lj **Ga. Zlata Gjungjenac** nastopi v soboto 23. t. m. v operetni »Pri belem konjičku« in sicer v vlogi Incognita. Zapoje nam z g. Gostičem duet iz opere »Židana Marela...« G. Gostič sam pa nam zapoje mesto dosedanjega kupleta »O krizi« nov kuplet: »O sankcijah na tem in na onem svetu.«

— **Škrlatinka in davica se širita.** V zadnjem času sta se začeli v Ljubljani in okolici širiti dve nevarni epedemiji: škrlatinka in davica, ki razsajata zlasti nad mladino. Tako je zdaj v Ljubljani in na periferiji obolelo 32 oseb za škrlatinko, 30 pa za davico. K sreči ni še nihče umrl. Ker se epidemija širi, je državni Higijenski zavod uvedel zaščitno cepljenje vsak dan od 11. do 12. razen nedelj in praznikov. Cepljenje je brezplačno, stranka povrne samo stroške za cepivo, to je za trikratno cepljenje 10 Din. Siromaki, ki se izkažejo z ubožnim spričevalom, so oproščeni te takse. V Higijenskem zavodu se je prijavilo že mnogo staršev, ki so pripeljali svoje otroke v cepljenju.

—lj **Prave triumfe** je doživela primadona naše opere ga Zlata Gjungjenac-Gavella v naši operi zadnja leta že večkrat. Nedvomno je najbolj priljubljena operna pevka v Ljubljani. Tega se pač dobro zavedajo tudi prireditelji koncertov ter so začeli vabiti odlično pevko za koncertne nastope. Ni jim odrekla čeprav je silno zaposlena v gledališču. Tudi na novinarskem koncertu bo pela in občinstvo jo bo vzljubilo še tem bolj, ker bo vedelo ceniti tudi njeno požrtvovalnost, ne le njenih izrednih pevskih sposobnosti. Ljudje se zelo zanimajo za novinarski koncert predvsem zaradi nastopa drage jim pevke.

KINO UNION

Telefon 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Felix Bressart, Otto Wallburg, Hans Jaray in njih kraljica Frančiška Gaal kot

PETER

Predprodaja vstopnic od 11. do 12.30 in od 15. ure dalje.

—lj **V šentjakobskem gledališču** ponove v soboto 23. in nedeljo 24. t. m. ob 20.15 zabavno in duhovito Hopwoodovo veseloigro »Skandal pri Barletovih« (Vzorni soprog). Igra je dosegla pri vseh dosedanjih uprizoritvah nenavaden uspeh in so bile vse dosedanje predstave razprodane. V glavnih ulogah nastopijo: Baranova, Klavorova, Hanžič, Košak, Petrovčič. Ker je odšlo tudi pri zadnji predstavi mnogo ljudi brez vstopnic, naj kupi cenjeno občinstvo vstopnice že v predprodaji od jutri dalje.

—lj **Jutri bo premiera** senzacijonelnega velefilma iz življenja »Divji tovor« slavno delo Frenk Bucksa največjega lovca in gospodarja malajske džungle. Film je napete vsebine divjih doživljajev in neprecenljivo lepih posnetkov. Ta film bo prava senzacija za staro in mlado tér za vse one, ki ljubijo napete filme iz daljnih krajev.

—lj **Danes ob ½ 3. uri predvajanje ZKD prelepo filmsko delo »Uspavanka« ali »Španska romanca«.** To filmsko delo je polno lepe cerkvene godbe, prastarih cerkvenih napevov in nebroj lepih posnetkov divne Španije. Vstopnina 3.50., 4.50., 5.50. in 6.50 Din.

—lj **Društvo »Skrb za mladino«** poziva svoje člane, da se udeleže pogreba blagopokojne gospe Ivanke Urbasove, ki bo v soboto ob 16. iz hiše žalosti Slomškova ulica 13.

—lj **Narodni muzej** bo za splošen brezplačen poset odprt še prihodnjo nedeljo dne 24. novembra od 10. — 12. ure. Ponovna otvoritev zbirk za prost nedeljski poset se bo spomladi posebej razglasila. Ogled muzeja pa je tudi v zimskih mesecih omogočen proti vstopnini kakor tudi za šolske in korporativne obiske v smislu veljavnega Posetnega reda.

—lj **Trajna ondulacija** najceneje v salonu »Mauser«. Din 60.— Okrožni urad, Miklošičeva 20.

—lj **G. in ga. Sumara Ivo in Ana** sta darovala za mestne uboge Din 100.— v počastitev spomina na blagopokojne ge. Ljudmile dr. Rupnikove, — g. Christof Josip pa je daroval za revne otroke Din 100. v počastitev spomina 3-letnice smrti svoje blagopokojne soproge Josipine! Srčna hvala!

—lj **Na ribjem trgu je bilo danes dovolj** izbire med rečnimi in morskimi ribami. Na prodaj je bilo tudi precej živih rečnih rib, ki v splošnem niso bile dražje od mrtvih. Izmed morskih rib je bilo največ sardelic, ki so jih prodajali po 14 Din kg. Tudi nekaj sardel je bilo prav tako po 14 Din. Izmed dražjih morskih rib je bilo nekaj zlatic, lubena, zobatca in trij po 40 Din kg. Ščuke so bile prav tako po 10 — 12 Din kg kakor prejšnje tedne. Nekoliko več kakor navadno je bilo postrvi, ki so po 38 Din. Klopčič.

—lj **Slaba razsvetljava, grda cesta.** Potrebna bi bila stalna rubrika za te nedostatke: toda kaj zaleže? Ljudje so se že večkrat pritožili nad večnim blatom na Cesti na Rožnik pod tivolskim gozdom. Tam namreč ni hodnika, luči so skrite med drevjem, zato ljudje ponoči gagajo v blatu. Drevje rase na obeh straneh ceste in je zaradi tega še tem večje blato, ker se listje meša z njim in pot ni nikdar suha. Drevje bi lahko brez vsake škode podrli vsaj ob travniku. Nobenih posebnih težav bi tudi ne bilo, če bi razširili cesto na primerno širino in naredili hkrati hodnik. To smo predlagali že lani.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

DANES ob 4., 7.15 in 9.15 uri VELIKA PREMIERA največjega filma

MARLENE DIETRICH

KARNEVAL V ŠPANIJI

(ŽENA IN MOŽICELJ)

Predprodaja od 11 do pol 13. ure. Rezervirajte vstopnice.

Dopolnilo: Barvana črtana šala »IZLET NA LUNO«.

PREMIERNI KINO

Iz Litije

— **Sava že upada.** Po Martinovi nedelji, ki je bila vsa deževna, je pričela Sava nenadoma naraščati. Vodomerska postaja, je beležila v nedeljo ob 20. že 58 cm nad normalo, ponoči pa se je dvignila do 8. zjutraj v ponedeljek na 115 cm nad normalo. V eni uri se je kar vidno dvignila in je bila ob 9. že 155 cm nad normalo. V ponedeljek je še ves čas pomalem naraščala. V torek pa je že pričela polagoma padati. Naraslo reko je nosila s seboj drevje in les.

— **Gospodarska vest.** Znano Robenikovo posestvo in hišo na Dobravi v Gradcu pri Litiji je kupil tukajšnji odvetnik dr. Ferči Ludvik.

— **Daj, daj, daj!** Zima se bliža in tudi različni prazniki. Vsak dan po večkrat trkajo na vrata prosilci: brezposelni, ki hočejo kruha, obleke in obutve ter zastopniki domačih društev, pa tudi iz okolice, ki zbirajo za miklavževanja, božičnice in novoletnice. Iz vzgojnih ozirov naj bi mladina ne sodelovala pri takih akcijah. Oni dan pa so nekatere litijske srednješolke, ki obiskujejo ljubljanske šole, nabirale celo za miklavževanje v Ljubljani...

— **Nesreča v Šmartnem.** V nedeljo, ko so imeli v sosednjem Šmartnem žegnanje in proslavo 800-letnice obstoja fare, je bilo na ulicah ves dan živahno. Popoldne se je napotila v cerkev tudi 48-letna ga. Mrzelj Marija mati šmarskega pismonoše. Ko je dospela stara gospa do ovinka pred cerkvijo, je privozil izza cerkve voznik. Zaradi gruče na cesti se Mrzeljeva ni mogla takoj umakniti in voz jo je podrl. K ponesrečenki so priskočili takoj ljudje, pa tudi voznik je ustavil konja. Mrzeljevo so naložili na voz, in jo odpeljali v Litijo k zdravniku, kjer je dobila prvo pomoč. Stara gospa toži o hudih notranjih bolečinah.

Zanimiva sokolska predavanja

Jesenice, 21. novembra.

Sokolsko društvo Jesenice je priredilo v tej jeseni že celo vrsto zanimivih predavanj, ki so bila vsa zelo lepo obiskana. Prejšnjo sredo je predaval br. Budan. »Kako je lep vojaški stan«. Predavatelj je pa opisal vojaško življenje od lepih strani in vesele vojaške dogodivščine po domače ter podkrepil svoje pripovedovanje z številnimi in lepimi slikami Maribora in okolice, ki jih je napravil sam.

V sredo pa je predaval brat dr. Branko Alujevič O problemu Jadranskega morja. Predavatelj je v enournem govoru lepo orisal važnost Jadranskega morja, ki je za našo državo okno v svet. Morje nas veže z drugimi narodi, državami in kontinenti ter z njih kulturo in gospodarstvom. Obrazložil nam je, kako so veliki narodi osvajali morje in morske ožine, gradili ladje da so si z njimi osvojili skoraj ves svet. Številni poslušalci so pazno sledili izvajanju simpatičnega predavatelja in mu ob koncu predavanja priredili navdušene ovacije. Starešina brat dr. Obersnel se je iskreno zahvalili sinu kršne Dalmacije bratu dr. Alujeviču ki je kasneje v debati odgovarjal bratu Klavoru in Robiču tako zanosno, da je ploskala vsa dvorana.

Kmetijski pridelki v ptujskem srezu

Ptuj, 21. novembra

Letos so bile v ptujskem srezu zelo živahne kupčije s sadjem, krompirjem, pa tudi naši »lükarji« so prišli na svoj račun. Živahen je bil promet tudi na naši železniški postaji, kjer so trgovci nalagali jesenske pridelke ter jih izvažali celo v tujino. Jabolk se je izvozilo 83 vagonov v ČSR, 51 vagonov v Nemčijo in 2 vagona v Italijo in Avstrijo. Krompirja pa se je do danes izvozilo 160 vagonov; od tega ga je šla 50% v Beograd, 30% v Bosno in 20% v dravsko in savsko banovino. Cene jabolk so bile letos izredno ugodne in kdor je imel svoje sadonosnike v redu ter mu slana spomladi ni naredila škode, je imel letos bogat pridelek ter je iste lahko prodal po 2. — 3.50 Din za kg. Še večjo ceno pa bodo dobila jabolka pozno v zimi, ker je veliko sadjerejcev svoje zaloge spravilo za poznejše čase. Krompirja se je letos veliko pridelalo, zato pa tudi cene niso bile bogve kako ugodne. Roza zgodnji krompir se je prodajal po 0.65 do 0,75; pozni beli krompir po 0.50 do 0,60 in industrijski krompir po 0.35 Din za kg. Krompir gre še vedno dobro v promet. Tudi naši »lükarji« s ptujskega polja so imeli letos srečo s čebulo. Tudi te se je izvozilo nekaj vagonov ter se je letos cena držala zelo visoko, saj je bila po Din 2.— za kg in je bilo tudi živahno pospraševanje po njej. Sedaj je kupčija nekoliko padla, s tem vred pa udi cena in jo danes dobiš že po 1.— Din za kg. Prejšnja leta se je čebula prodajala po 0.40 do 0.60 Din za kg.

Nekak zastoj se pa vidi pri vinski trgovini. Kapljica je dobra, pa tudi oblina. Vinogradniki drže letos ceno enotno, zato so pa vinski trgovci malo popustili v trgovini in ni onega popraševanja, kakor druga leta, ko so nakupovali vino od 0,50 do 2.— Din. Gostilničarji pa tudi krijejo svoje potrebe le s proti in se nihče ne zalaga z vinom, ker pač vsakdo upa, da bo do cene padle. Haložani pa, kakor tudi vinogradniki v Slovenskih ter ljutomerskih goricah, pa drže trdno svojo ceno, ki se danes giblje od 2 Din navzgor. Srednje blago se ponuja po 2,50, 3.— in 3.25, prav dobro po 3.50, sortirana vina pa od 4.— do 5.— Din navzgor. Glede na ta zastoj, v katerem se ne uda ne ena ne druga stran, je postal položaj našega vinogradnika obupen. Pričel se je pritisk davčne uprave, trgovcev in drugih upnikov, ki terjajo svoje zaostanke, katerih pa vinogradniki ne morejo plačati. Bliža se tudi zima. Vinogradnik bo moral svojo deco, pa tudi svojo družino obleči, preskrbeti se bo moral z živežem. Ali naj tudi letos uživa živinsko sol? Otroci pa naj hodijo bosi ter lačni? Še je čas, da se tudi to vprašanje reši in se našega ubogega Haložana pošteno preskrbi čez zimo, ki je dolga in ostra.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

POD GORJANCE!

Nedelja 24. novembra: avtobusni izlet v kartuzijo Pleterje in Kostanjevico; postanki (ogled) v Stični (samostan), Novem mestu (Kandija, Šmihel, Grm) in Št. Jerneju. Natančnejši spored pošlje Dobrodelna pisarna Ljubljana Šentpeterska vojašnica. 3252

HUBERTUS

moški in damski nepremočljiv, 250 Din, otroški s kapuco 145 Din, trenčkot impregniran samo 420 Din, pumparice od Din 48.— naprej dobite pri Presker ju, Sv. Petra c. št. 14 74

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester, pevačice. 76/L

V Mestni hranilnici ljubljanski je bil najden manjši znesek denarja. Eventuelni reflektant naj se zglasi med uradnimi urami. 3263

POUK

Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

ZA POUK V FRANCOŠČINI Iščem damo, ki bi mlado gospodično potom konverzacije izpopolnjevala v tem jeziku. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »francoščina«. 3261

Morske ribe

Današnja izbira: orade, zubatac, lubin, lignje, švolje, sardele, skarpino, brodet, bakalar, in druga pripravljena jedila. Vino prvovrstno, osobito špecialiteta omiški kuć. Številnim gostom se priporoča **Operna klet.**

Makulaturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda", Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

ZNIŽANE CENE

dvokolca, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih tricikljev, motorjev, šivalnih strojev. Cenik franko »TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokolcev in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta štev. 4

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno dobra in ljubljena žena, mama, sestra, teta in tašča, gospa

IVANKA URBAS,

soproga izdelovalca kranjskih klobas, trgovca, posestnika in mestnega svetnika,

v četrtek, dne 21. t. m., previdena s tolažili svete vere, po dolgi, trpljenja polni bolezni, za vedno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v soboto, dne 23. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Slomškova ulica št. 13, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

V LJUBLJANI, dne 21. novembra 1935.

MIROSLAV URBAS, soprog.

JULIJA, por. KERN, MIROSLAVA, IRENA in MARJAN, otroci.

KRISTINA ČAKS, sestra. RUDOLF KERN, zet.

in ostalo sorodstvo.

Inkorporacija okoliških občin

Ljubljana bo pridobila z inkorporacijo približno 20.000 novih hiš

Ljubljana, 21 novembra.

Popisovanje prebivalstva v novo inkorporiranih občinah je bilo z včerajšnjim dnem tako rekoč končano. Iz občin Štepanje vasi in Ježice so bili popisani prebivalci že z 12. t. m. v Zg. Šiški 16 t. m. v Mostah in na Viču pa včeraj. Pri vsakem takem postopku pa je seveda težko delo povsem zaključiti kar naenkrat, ker ostajajo tu še zamudniki, dalje posamezniki, ki so na delu zunaj na deželi ali oni, ki so se mudili v dneh popisovanja v tujini, bodisi na obiskih, bodisi po drugih opravkih. Pričakovati pa je, da bodo v enem tednu zabeleženi tudi ti zamudniki in bo statistični urad na magistratu lahko podal natančno statistiko prebivalstva v novo inkorporiranih občinah. Že zdaj se lahko trdi, da bo Ljubljana z inkorporacijo pridobila približno 20.000 novih občanov. Od teh bo več žensk, nego moških, kar gotovo posebno ne preseneča, saj je bil tudi že v stari Ljubljani močnejše zastopan ženski, kakor pa moški spol.

V splošnem se je prebivalstvo iz inkorporiranih občin rado odzvalo pozivu na popisovanje ter je šlo delo brez incidentov. Ljudje so vedno in povsod pokazali polno razumevanje, čeprav so si morali številni šele na novo oskrbeti dokumente, ki jih je od njih zahteval mestni domovinski urad. Okoliške občine bodo razne domovinske stvari in pa tudi dosedanje volilne imenike likvidirale, poslovale pa bodo še nadalje v finančnih zadevah, kar morajo po zakonu o mestnih občinah do 1. aprila prihodnjega leta, to je do novega proračuna. Mestna občina bo na podlagi tega popisa takoj tudi uredila volilne imenike za priključena predmestja, v decembru pa bo pričela s popisom prebivalstva in sicer po navodilih banske uprave, tudi v stari Ljubljani. To v prvi vrsti zaradi ureditve novih volilnih imenikov, splošno za vso mestno občino. Ljubljansko prebivalstvo je sicer popisano, — zadnje državno štetje je bilo l. 1931. — vendar so se tekom let razmere spremenile in smatra oblast ta čas kot najbolj primeren za novo popisovanje, da se tako izpopolnijo volilni imeniki za celokupno veliko Ljubljano.

Admiral Jellicoe umrl

Pod njegovim poveljstvom je bilo premagano med svetovno vojno nemško brodovje pri Jutlandu

Iz Londona je prišla kratka vest da je tam včeraj umrl slavni admiral Jellicoe, bivši poveljnik celokupnega angleškega brodovja. John Rushworth viscount Jellicoe je bil rojen 5. decembra leta 1859 kot sin angleškega častnika v Dovru. Vzgojen v Rottingdeanu je leta 1872 vstopil v mornarico, se udeležil 10 let pozneje bojev v Egiptu, a v letih 1898 do 1901, ko je izbruhnila znamenita bokserska vstaja na Daljnem vzhodu, je bil imenovan za šefa štaba vseh operacij na kopnem in na vodi. V teh bojih je bil pri Peitsangu težko ranjen. Nato je sodeloval v admiraliteti, a leta 1910 je prevzel poveljstvo atlantskega

brodovja, naslednje leto pa druge divizije domače flotilje. Ob priliki velikih manevrov angleškega brodovja leta 1913 se mu je posrečilo prodreti skozi »sovražno« linijo in doseči obalo, kjer se je vkrcal. To je bil povod, da je angleška admiraliteta sklenila obrambo obale še bolj ojačiti.

Ob izbruhu svetovne vojne je bil Jellicoe imenovan za drugega lorda angleške mornarice, pozneje pa za vrhovnega poveljnika vseh angleških pomorskih sil v domačih vodah, tako zvanem »Grand Fleetu«. Jellicoe se ni spuščal v odprte boje, temveč se jei zavzemal za čim ostrejšo blokado Nemčije, s čemur se pa ni mogel posebno uveljaviti. Zaslovel je šele po bitki pri Skagerraku 31. maja 1916, ki je bila doslej največji spopad na morju. Angleška mornarica je sicer zmagala, vendar zmaga ni bila preveč prepričevalna. V novembru 1916 je odložil poveljstvo velikega brodovja in prevzel mesto prvega lorda admiralitete in v zvezi s tem je vodil tudi ministrstvo za mornarico. Njegov položaj je bil pa kmalu omajan, kajti izpostavljen je bil neprestanim napadom, ker ni bil kos nemškim podmoranicam. Leta 1917 je odstopil in naslednje leto je bil kot Viscount of Scapa imenovan za peera, po končani vojni leta 1919 pa za prvega admirala. Leta 1920 je odšel na Novo Zelandijo, kjer je bil štiri leta guverner.

Jellicoe je spisal tudi več pomembnih del o vojni in o angleškem brodovju. Bil je poročen in zapušča štiri hčerke.

Sovjetski tisk v številkah

Državna književna zbornica v Moskvi je izdala seznam vseh periodičnih publikacij, kar jih izhaja sedaj v Rusiji. Ta zelo obsežna in skrbno sestavljena publikacija kaže, da je sovjetski tisk po količini najmočnejši na svetu. Če je izhajalo pred vojno v stari Rusiji 1656 revij in 1131 listov, izhaja zdaj na manjšem ozemlju 12.363 listov in 2004 revije. Ta presenetljivi razmah ni golo naključje, temveč je organično združen z narodnogospodarsko in kulturno izgradnjo Sovjetske Rusije. To se vidi zlasti po tem, da je večina periodičnih publikacij posvečena industrijsko - gospodarskim, tehničnim in kmetijskim vprašanjem. Tako zavzema po številu izhajajočih revij prvo mesto tehnična literatura, ji sledi poljedelstvo, dalje narodno gospodarstvo, prirodoslovje in matematika ter ljudska prosveta.

Posebno poglavje tvori narodnostni tisk. Pred letom 1912 je izhajal ves ruski tisk v 24 jezikih, zdaj pa izhaja v 79. Leta 1912 ni bilo v Rusiji še nobene tiskovine v baškirskem jeziku, zdaj jih je pa že 75 in sicer 6 revij in 69 listov. Enako je bilo tudi z Uzbeki, ki imajo zdaj 22 revij in 235 listov. Ukrajinci so imeli pred vojno 12 revij in en list, zdaj imajo pa 102 reviji in 1796 listov. Belorusi so imeli pred revolucijo 3 revije in nobenega lista, zdaj pa imajo 32 revij in 394 listov. Enako se širi tudi gruzinski tisk.

Največ publikacij imajo pa seveda Rusi in sicer 1638 revij in 8676 listov. »Moskovska pravda« izhaja v 1,708.500 izvodih, »Izvestja« v 1,600.000, »Krasnaja Zvezda« v 203.608, »Literaturnaja Gazeta« v 100.000, humoristični list »Krokodil« v 300.000, literarno umetniški mesečnik »Novi Mir« v 35.000, mladinski list »Murzilka« v 150.000 izvodih i.t.d. Na zapadu pa tisk stalno nazaduje pod pritiskom težkih gospodarskih razmer.

Srečni petorčki

Dražestnih pet otročičkov, ki jih je poslala srečna usoda zakoncem Dionov v ameriški državi Ontario, je še vedno predmet splošnega zanimanja. Bolnica, kjer so petorčki v najskrbnejši negi, je vedno polna radovednežev, ki so prinesli v Ontario v našem denarju že nad 200 milijonov in plačali samo na vstopnini nad 5 milijonov. Ta denar pripade petorčkem in bo dopolnil milijone, ki so se nabrali že ob njihovem rojstvu iz vseh krajev Amerike. Oče srečnih otročičkov je pa hud na bolnico, češ, da ga je oropala očetovskih pravic, čeprav ima doma še pet drugih otrok, ki pa seveda niso postali svetovna atrakcija.

Oče očita bolnici, da ne pušča njegovih otrok na svež zrak, ki prija drugim njegovim otrokom tako, da še nikoli ni bilo treba klicati zdravnika. Očetova jeza je razumljiva, če pomislimo, da potroši bolnica za njegove otroke mesečno 200 funtov šterlingov, dočim dobita roditelja za drugih pet otrok iz milijoske zbirke samo 20 funtov. Z dovoljenjem kanadskega ministra socijalne politike bodo zdaj srečne petorčke posneli za film. V filmu pod imenom »Podeželski zdravnik« bo ovekovečeno človekoljubno delo kanadskega zdravnika Dafoe, čigar skrbni negi se morajo petorčki za hvaliti, da se tako dobro razvijajo in počutijo.

Krst sina vojvode Kentskega

V sredo je canterburyjski nadškof v kapeli Buckinghamske palače v Londonu krstil sina Kentskega vojvode, ki je dobil ime Edvard Jurij Nikolaj Patrick. Mladi princ je imel na sebi svečano oblekco, toda ne take, v kakršni je bila krščena večina članov angleške kraljevske rodbine, temveč čisto moderno. Podarila mu jo je kraljica, stara mati. Oblekca je dolga, bela, s krasnimi čipkami. Krst je bil zjutraj ob navzočnosti londonskega škofa in članov kraljevske rodbine. Kapelica je bila okrašena z belimi rožami. Botri malega princa so bili kralj in kraljica, princ Waleški in princ Nikolaj grški ter mati vojvodinje Kentske.

Po krstu je bila prirejena v kraljevski palači gostija, ki so se je udeležili sam člani kraljevske rodbine in bližnji prijatelji ter predsednik vlade in osebni tajnik angleškega kralja. Med pojedino so odnesli malega princa na balkon, da ga je mogel angleški narod prvič pozdraviti.

Abesinija dobaviteljica vode

Abesinija igra važno vlogo v razvoju Egipta ter tako tudi v usodi Anglije in v njeni politiki. Neizmernega gospodarskega in geopolitičnega pomena je na severozapadu Abesinije znano jezero Tana. V deževni dobi se dvigne gladina vode v jezeru za pol do dva metra. Odtod se namaka v prvi vrsti rodvitna zemlja Abesinije same, prilegajoča Amhara in dalje pri Modrem Nilu ležeči Godžam, ta velika žitnica Abesinije. Vode Modrega Nila pa teko enako kakor vode Anthare dalje, namakajo Sudan in posebno s svojimi povodnimi Egipt, ta dar Nila, kakor ga imenujejo. Kaj pomenijo za Egipt abesinske vode, so spoznali Egipčani že v 13. stoletju. Takrat je vladal v Amhari Lalibala, ki je hotel kaznovati Egipt za nasilnosti moslimov nad kristjani. Zato je dal zgraditi ogromen kamenit jez, ki je vode iz jezera Tane in Anthare odvajal proti jugu v jezero Zuai.

Nil v Egiptu je imel malo vode in prišla so leta zelo slabe letine. Egipt bi bil morda popolnoma uničen, da niso dvorni duhovniki prepričali Lalibale, da so njegove stavbe božja izkušnjava. Gradnjo so ustavili, ostanki jezu so se pa ohranili do naših dni. Poskus vzeti Egiptu vode se je ponovil še v 16. stoletju pod vplivom takratnega aleksandrijskega patriarha, ki je pisal o tej zadevi celo poglavarju abesinske cerkve. Da so e v Egiptu zavedali pomena Abesinije kot dobaviteljice vode, je razvidno tudi iz tega, da so pošiljali tja iz Egipta mnogo daril vladarjem, da bi si Egipt ohranil njihovo naklonjenost. Ko je Napoleon Bonaparte prispel v Egipt, je takoj poslal odposlance v Abeinijo, ker je dobro vedel, da Abesinija obvlada nilske vode in s tem tudi Egipt.

PRIPOROČLJIV SNUBAČ

Oče: Obžalujem, toda načelno ne dam hčerke trgovskemu potniku.

Snubač: Zagotavljam vas, gospod ravnatelj, da takoj opustim svoj poklic, čim dobim vašo hčerko za ženo.

Lep večer škofjeloške garnizije

Škofja Loka, 18. novembra.

Vrsto letošnjih družabnih večerov, ki se bodo vršili odslej vsak mesec, je otvoril v soboto prvi planinski polk v vseh prostorih škofjeloškega Sokolskega doma. Prireditev, ki so jo posetili številni odličnjaki domačega javnega življenja in seve tudi ves oficirski zbor je bila zelo animirano in je bil večer najlepši dokaz toplih simpatij našega meščantstva do garnizije in polka. V Škofjo Loko je prispela vojaška godba 40. pp. iz Ljubljane, ki je za uvod zaigrala kolo, ki ga je otvoril poveljnik polka, polkovnik g. Mihajlo Lukić.

O polnoči je bila na sporedu tombola in so izzvali dobitki mnogo neprisiljenega smeha. Obisk je bil lep, ter sta bili velika, kakor tudi mala dvorana polni. V bodoče bo najbrž na takih prireditvah svirala že loška vojaška godba, ki se nam v kratkem obeta.

Vlom v kočo

Kamnik, 21. novembra

Med Kraljevim hribom in Kopišči stoji lična koča, last Meščanske korporacije v Kamniku. Ta koča je ob času, ko se je gradila avtomobilska cesta v Kamniško Bistrico, služila kot glavna pisarna, sicer pa jo ima v najemu g. prof. Kunaver iz Ljubljane, ki hodi tja vsako leto na oddih.

Na svojemu odhodu po gozdovih in lovskih revirjih, sta nadzornik g. Kelih in gozdar g. Regali opazili, da na vratih koče manjka medena kljuka Ker se jim je zdela zadeva sumljiva, sta poizkušala priti v kočo, kar jima ni bilo posebno težko, kajti vrata, ki so bila podstavljena samo z leseno zagozdo, so se na prvi pritisk vdala. Pri pregledu koče sta ugotovila, da je neko do vlomil vanjo in pobral z vrat vse medene kljuke, koliko pa manjka inventarja, bo mogel ugotoviti šele zakupnik koče g. prof. Kunaver, katerega je uprava Meščanske korporacije takoj obvestila. O zadevi je obveščena tudi kamniška žandarmerija, ki bo uvedla obširno preizkavo.

Do sedaj so nam bili znani samo vlomi v pastirske koče na Veliki planini, katere si vzamejo v zakup športniki, ki hodijo pozimi smučat. Očividno so vlomilci sedaj razširili svoj delokrog tudi v dolino, ker so opazili, da se jim vlomi v take koče izplačujejo, saj najdejo v njih skoro vedno izdaten plen: posteljno perilo, odeje, kuhinjsko posodo in večkrat tudi provijant za prehrano. Pri vsem tem pa vlomi v take koče niso niti najmanj nevarni, kajti kdo te bo pa zasačil sredi noči v samotni koči, ki je brez nadzorstva.

Jasno je, da nam taki vlomi v turistovske koče ne delajo propagande za razvoj zimskega športa na naši Veliki planini in še bolj je obsojanja vreden sedanji slučaj. Prav gotovo bi si marsikdo omislil lastno kočico v naših planinah, ne upa si pa tega storiti iz čisto enostavnega razloga, ker se boji barbarstva brezvestnih vlomilcev. Upamo, da bodo oblasti uvedle obširno preiskavo in da se bo končno vendarle posrečilo priti na sled tej vlomilski tolpi, ki vodi tako točen seznam vseh kočic, iz katerih se more odnesti količkaj dober plen. — Kamniški orožniki, ki so poznani, da imajo zelo dober nos in smisel, da stvar zagrabijo vedno na pravem koncu, bodo gotovo poskrbeli, da bo ljubitelj kljuk in tuje lastnine prišel za kljuko, ampak ne medeno, temveč železno.

Iz Radeč

— **Odprta noč in dan so groba vrata.** V torek popoldne je nenadoma umrl, zadet od kapi, 65 letni vpokojeni sodni nadoficijal g. Ignacij Klopčič. Pokojni je služboval mnogo let na tukajšnjem sodišču ter si pridobil splošne simpatije med svojimi številnimi prijatelji. V mladosti se je odlikoval zlasti kot pevec in igralec na sokolskem odru. Bil je neustrašen borec za napredno idejo. Med domačini je bil splošno priljubljen Odlikoval ga je v kremenit in miroljuben značaj. Veliko razumevanja je imel do tožečih strank, katerim je bil vedno z nasvetom blagohotno na strani. Pokojni zapušča dva brata, enega v Istri, drugega pa v Grazu v Avstriji. Naj mu bo zemlja lahka, preostalim naše najiskrenejše sožalje!

— **Sejem.** V ponedeljek 18. t. m. je bil pri nas največji sejem v letu. Spričo slabega deževnega vremena pa je bilo zelo malo kupcev, dasi so prišli od blizu in daleč številni sejmarji. Cene so bile zmerne, ponujalo se je vse vprek. Goveja živina se je prodajala živa teža po 3 Din, boljše vrste pa po 3.50 Din za kg. Zaradi deževnega vremena nekateri sejmarji niso niti razstavili blaga.

— **Divji zajec na sejmu.** V ponedeljek smo imeli sejem. Zaradi dežja sta Sava in Sopota močno narasli. Domači ribiči so šli z mrežami lovit ribe. Dospevši do Save je stopil neki ribič nevede na grm, kjer je spal divji zajec. V istem hipu so stekli za zajcem psi ter ga prignali na trg med sejmarje. Na zajca so navalili ljudje, pa jo je urnih nog mahnil med stojnicami čez Sopoto in dalje na grad. Lovci se pa pritožujejo, da letos ni divjačine!

Iz Ptuja

— **Šola in dom** ima svoj občni zbor v nedeljo 24. t. m. ob 1/2 10. dopoldne v gimnazijski risalnici. Na občnem zboru se bo obravnavalo tudi vprašanje pomanjkanja profesorjev, ker manjka na zavodu 5 učnih moči.

— **Opozorilo davkoplačevalcem.** V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih je potekel skrajni rok za plačilo: a) II. polletnega obroka zemljarine dne 1. novembra 1935; b) IV. četrtletnega obroka: zgradarine, pridobnine, davka na posl. promet in luksuz (pavšaliranega) rentnine, davka na neoženjene osebe, družbenega davka in vojnice dne 15. novembra 1935; c) uslužbenega davka z izrednim doprinosom in izredno davščino za bednostni fond za mesec oktober 1935 dne 15. novembra 1935. V smislu čl. 26. uredbe o zavarovanju, prisilnem iztirjanju in neizterljivosti davkov z dne 19. 12. 1928, št. 146.000 (Ur. list 32) 8 (iz leta 1929), se opominjajo vsi davčni zavezenci, ki so zaostali s plačilom teh kakor tudi vseh že poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, da jih plačajo v osmih dneh, sicer se bo uvedla prisilna izterjava v smislu čl. 30. in 59. zgoraj cit. uredbe.

— **Ogenj** je izbruhnil v soboto okoli 1. ure ponoči na poslopju banskega svetnika g. Urbasa Janka pri sv. Lovrencu na Dr. p. Ogenj je prvi opazil pesestnik Šterbak Vincenc, ki je prebudil domačega hlapca in ostalo družino, da so ob pravem času še rešili živino in ostalo, kar se je še rešiti dalo. Zgorelo je gospodarsko poslopje in znaša škoda okoli Din 80.000 ter je le deloma kritа z zavarovalnino. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Na pomoč so prihiteli domači gasilci.

Iz Metlike

— **Nov grob.** Pretekli teden je umrla v Zagrebu na klinfiki 16 mladenka Jutraš Vida. V četrtek popoldne so jo pokopali na domačem pokopališču pri sv. Roku. Lep sprevod s številnim občinstvom ter mnogobrojnim sokolskim naraščajem in deco je pokazal, kako priljubljena je bila pokojna Vida. Žalujočim naše sožalje.

— **Prireditev božičnice.** Na inicijativa krajevnega sokolskega odbora v Metlikі se je sklenilo prirediti letos božičnico za siromašno šolsko deco. V ta namen se je iz članov krajevno šolskega odbora konstitural ožji odbor, v katerega je bil kooptiran tudi g. Šavora Jožef, kaplan, priznan delavec na karitativnem polju. Odbor je takoj pričel z delom ter zaprosil pomoči na vse strani. Kakor čujemo, so se lokalna društva in mnogi drugi dobrotniki že odzvali in prispevali pomoč v denarju ali blagu, za naše najpotrebnejše. — Te dni pa se bo vršila nabiralna akcija v mestu samem. Upajmo, da bo vse meščanstvo ob tej priliki pokazalo čuteče srce za uboge malčke, gole in bose ter izročilo nabiralcem svoj prispevek.

PRVIČ NA SMUČEH

— Povej mi no, zakaj ne vstaneš?

— Prvič imam prekrižane smučke, drugič je pa moj priročnik v nahrbtniku pod menoj.

Zdravniški nasvet

V kavarni pri kartah vpraša gospod zdravnika: Gospod doktor, kaj bi storili, če bi vas mučila nespečnost kakor mene? — To, kar bi mi nasvetoval zdravnik.

Dvomi

— Na zaboju, v katerem sem dobil danes vino, je bilo napisano »previdno«, pravi krčmar, ko odmaši po večerji svojim prijateljem steklenico. — Rad bi le vedel, ali se nanaša to samo na steklenico, ali tudi na vino.

Lion Feuchtwagner: 78

Žid Süss

Roman

Friedrich Karel von Schönborn, würzburški in bamberški knezoškof, prvi cerkveni diplomat med katoličani, sloveč kot velik orakul sveta in nemški Ulyxes, med evangeliki osovražen in zaničevan kot strupena kača, kot Haman in Herod je bil vesel, lepo rejen gospod. Bil je mož velikega sveta, bogatih izkušenj, uglajen, na Dunaju in na papeževem dvoru se je počutil kakor doma. Z ljudmi je bil prijazen, dobrohotno prezirajoč in spas sveta je videl v laskavem absolutizmu ter radostnem katoličanstvu. Ljudstvo je topo, zabito in zaostalo, taka je pač volja božja, bog je tako napravil in s tem se je treba sprijazniti Mučno je, da je toliko bede na svetu, da, to je res vsega obžalovanja vredno. Zadostuje pa v polni meri, če človek tu pa tam vzdihne nad tem. Neprestano tarnati zaradi tega ali pa misliti celo na izpremembo tega naravnega reda, to bi mogel samo blaznež ali nespameten sanjač.

Svoja najlepša leta je preživel v Italiji, v Benetkah se je naučil svoje diplomatske umetnosti, rad je imel čist južni zrak, ki ga je zopet našel v svojem Würzburgu. Katolicizem mu je tičal globoko v krvi. Vse na njem je bilo katoliško, tudi njegova jed in pijača, njegova hoja in kretnje. Videl je cerkev kakor jo je bil z vsemi čutili vsesal v Italiji. Vatikanska zborovanja so bila njen del, beneška diplomacija je bila njen del, da, celo albanske gore so bile del cerkve. Vse, kar je bilo na svetu lepega in hvala bogu, tega je bilo zelo mnogo, maše, cerkve, vino, umetnine in državni prevrati, lepe pridige in lepo raščene ženske, vse, kar je bilo na svetu radostnega in jasnega, je bilo rimsko in katoliško. Toda vse, kar je bilo na svetu mračnega, pokvarjenega, meglenega in sivega, to je bilo evangelsko, saško, brandenburško. Protestantizma ni sovražil. On ni sovražil ničesar na svetu. Pač je pa čutil do njega hud odpor.

Ta siva, trezna liturgija, to brezbarvno, suhoparno megleno bogoslovje, to je zanj slab zrak, to je modrost sodrge in prazne čenče. Sami apostoli, če bi stopili zdaj na zemljo, bi ne razumeli ničesar od tega, kar je zdaj predmet sporov tako zvanih bogoslovcev. V tem dušečem, mračnem svetu se ne da dihati — gloria in excelsis — iz teh veselih švabskih njiv se že dviga megla, on, Friedrich Karel je s svojim poštenim delom dosegel, da je dobila dežela čist katoliški zrak, ki je mnogo bolj odgovarjal njenemu duhu. Zdaj gre krstit novega vojvodo v pravi veri. Oh, to je res dobro urejeno na svetu. Oh, prava naslada je živeti! In radostno je vdihaval topli zrak, šalil se je s svojimi prebrisanimi svetniki, delil je denar za otroke ob poti in pasel oči na postavnem dekletu v krčmi. Njegovo težko telo se je zadovoljno majalo njegov zaliti, lokavi obraz je izžareval veselo na vso okolico

Toda deželi je vzšel kot krvavo rdeča, pogrom oznanjajoča polna luna. Ah, zmaga, ki jo je izvojeval v Stettenfelsu, je bila samo kratka razjasnitev. Zdaj se je izkazalo, da je dežela obkoljena, da se mreža zapira od vseh strani. Kaj so pomagale vse klavzule in previdne reversalije proti peklensko lokavi razlagalski umetnosti würzburških svetnikov! Tudi če bi nastopili proti njim, če bi gladko korak za korakom ovrgli njihovo trditev, bi si s tem nič ne pomagali, kajti za Würzburžani je stala vojska, za njimi so stali bajoneti, vojvodske armade. Žid jim je vzel telo in denar. Zdaj je prihajal katoličan in ta jim je žrl dušo. Katoličanstvo. to je pomenilo odpovedati se samemu sebi, odreči se vsem človečanskim in političnim svoboščinam. To je pomenilo vojaški absolutizem, kršitev vse državljanske poštenosti in značajnosti, to je pomenilo veliko množico sužnjev brez vsake moči, nad njo pa peščico razuzdanih, besnečih dvorjanov. Dežela se je zvijala kakor gosenica. Toda to je bilo brezupno zvijanje. Žid je bil vse dobro pripravil, katoličan je imel zdaj lahko opravilo. Pokorno in topo, zastrašeni po objestnem ravnanju uradnikov in nadutosti katoliških častnikov so se stiskali meščani po krčmah in za Würzburžanov prihod so imeli samo medel, porogljivo brezbrižen smeh. Zdaj ga imamo! Zdaj vidimo vraga! Naprej pa njihova jeza ni šla, vsi so sedeli sključeno in polni strupa kakor debeluhasti slaščičar Benz

Storjen je bil samo resnejši poskus prekrižati katoliške naklepe. Enajstčlanski parlamentarni odbor je izrabil Weissenseevo bolezen, da bi poklical na mesto tega objestnega gospoda zanesljivega evangelika in demokrata vladnega svetnika Mosera, publicista, ki se je tako odlikoval v stettenfelskem primeru. Bil je zelo delaven mož, navzlic temu, da je bil najmlajši v odboru saj je bil star komaj 30 let Bil je vnet, samozavesten, s pustolovskim nagnenjem k izpremembam, rad je imel lepo zveneče besede in patetične kretnje, bil je strasten publicist, ki je znal zelo spretno sukati pero. Govoril in pisal je neprestano in še preveč, ni bilo nobenega vprašanja, nanašajočega se na vsakdanje življenje in večnost, za katero bi ne bil zastavil svoje zgovornosti in svojega spretnega peresa. Bil je v začetku skeptik, pozneje pa mož dejanja, toda pri vsem tem je našel še dovolj časa, da se je pečal s proučevanjem verskih vprašanj in tako je stopil v vrsto kraj Luthra Arndta, Spenera in Franckeja.

S svojim mladim in pogumnim nastopom v stettenfelskem primeru je vzbudil veliko zanimanje in zdaj se je smatral za poklicanega odrešenika Württemberške. Zanašajoč se na svojo govorniško umetnost je sklenil stopiti brez ovinkov pred vojvodo, kakor je stopil nekoč prorok Nathan pred Davida, in potrkati z vsem povdarkom na njegovo vest. Prepričan o svoji moči in vplivu si je torej izprosil avdijenco in prišel je k vojvodi, nanašajoč se na svoje sposobnosti advokata, publicista in proroka, poln zaupanja in židane volje kot igralec, ki se je dobro naučil vlogo in ki se že veseli nanjo.

Kupujte domače blago!

Urejuje Josip Supančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.